

Raport z realizacji Miejskiego Planu Adaptacji
do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica do 2030
za lata 2022-2024

ZLECENIODAWCA:

GMINA MIASTO ŚWIDNICA

ul. Armii Krajowej 49, 58-100 Świdnica
tel.: 74 856 28 00, fax: 74 856 87 21
mail: um@um.swidnica.pl, www.um.swidnica.pl/

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Heczmarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak
Sebastian Kulikowski

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

- Urząd Miejski w Świdnicy,
- Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Świdnicy,
- Nadleśnictwo Świdnica,
- PGW Wody Polskie, RZGW we Wrocławiu,
- Świdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Świdnicy Sp. z o.o.,
- TAURON Dystrybucja S.A.,
- PSG GAZ Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy we Wrocławiu,
- Starostwo Powiatowe w Świdnicy,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział we Wrocławiu,
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu,
- Służba Drogowa Powiatu Świdnickiego.

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Realizacja działań związanych z MPA za lata 2022-2024	5
3. Wskaźniki realizacji MPA w latach 2022-2024.....	40
4. Podsumowanie i wnioski.....	43

Spis tabel

Tabela 1 Opis realizacji poszczególnych celów i działań zawartych w MPA.....	6
Tabela 2 Koszty realizacji celów raz ze źródłem finansowania MPA	39
Tabela 3 Wskaźniki osiągnięcia celu nadrzędnego i celów strategicznych MPA	40

1. Wstęp

„Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica do 2030” (MPA) został przyjęty uchwałą nr XXXVIII/407/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 25 marca 2022 r.

Potrzeba przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji wynikała z kierunków polityki unijnej w tym zakresie, a w szczególności ze wskazanej w „Strategii adaptacji do zmian klimatu Unii Europejskiej” z dnia 16 kwietnia 2013 r., konieczności wprowadzenia na szczebel lokalny (miejski) problematyki zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Konsekwentnie Komisja Europejska w dniu 24 lutego 2021 r. przyjęła nową Strategię Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu [Budując Europę odporną na zmianę klimatu - COM(2021) 82 final], w której nakreślono, jak przygotować się na nieuniknione skutki tych zmian. Ponadto, stwierdzono w niej, że Komisja będzie wspierać dalszy rozwój, a przede wszystkim wdrażanie strategii i planów w zakresie przystosowania się do zmian klimatu na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

W trakcie wdrażania MPA podlega przeglądowi. Monitorowanie stanu realizacji działań określonych w MPA dostarcza informacji na temat postępu realizacji zaplanowanych działań. W oparciu o informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych działań adaptacyjnych, raz na dwa lata przygotowujemy jest przedmiotowy raport z wdrażania Miejskiego Planu Adaptacji.

Niniejszy dokument stanowi pierwszy Raport z realizacji Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica do 2030, zawiera podstawowe informacje o zainicjowanych, przygotowanych, realizowanych i przeprowadzonych działaniach adaptacyjnych w okresie sprawozdawczym 2022-2024.

Miejski Plan Adaptacji do zmian Klimatu dla Gminy Miasto Świdnica jest dokumentem strategicznym, objętym systemem monitoringu, który dostarcza informacji o stopniu realizacji założonych celów, a także do podejmowania decyzji dotyczących aktualizacji tych celów oraz zaplanowanych działań adaptacyjnych. System monitoringu MPA obejmują następujące elementy:

- założenia teoretyczne,
- organizację systemu monitoringu,
- system wskaźników kontekstowych i strategicznych.

Założenia teoretyczne:

- włączenie osób, instytucji i organizacji działających na danym obszarze zarówno w monitorowanie i ewaluację.
- podejście procesowe ukierunkowane na pobudzenie zaangażowania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizację MPA oraz powiązanie procesu planowania, zarządzania i monitorowania MPA w jeden współzależny cykl,
- bezpośrednie powiązanie wskaźników strategicznych z realizowanymi działaniami oraz mierzenie efektów, na które instytucja wdrażająca ma rzeczywisty wpływ. Monitoringowi podlegają nie tylko realizowane projekty, ale także ich efekty w postaci pożądanых zmian w zachowaniu grup docelowych,
- dostępność i prostota monitoring MPA przekazują proste i stosunkowo łatwe w interpretacji wyniki, na podstawie których można szybko podjąć decyzję o kierunkach dalszych działań.

System monitoringu MPA składa się z następujących elementów:

- wskaźniki kontekstowe związane z długookresowym wynikiem realizacji MPA (oddziaływanie),
- wskaźniki obrazujące realizację celów strategicznych oraz działań i zadań adaptacyjnych (wskaźniki rezultatu i wskaźniki produktu),
- analiza porównawcza z innymi miastami w Polsce,
- analiza przyszłych trendów rozwojowych.

Raport z MPA zawiera informacje takie jak:

- liczba i rodzaj zadań planowanych, w realizacji i realizowanych w poszczególnych kategoriach działań,
- łączny koszt realizowanych zadań,
- wydatki z budżetu Miasta Świdnica na realizację zadań,
- źródła pozyskanych zewnętrznych źródeł finansowania zadań,
- poziom realizacji wskaźników rezultatu i wskaźników produktu co cztery lata.

Źródłem informacji są podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań i zadań.

Informacje z raportu na temat postępów w osiągnięciu zamierzonych celów, uwarunkowań ich realizacji będą podstawą do podjęcia decyzji dotyczących dalszych sposobów realizacji zaplanowanych w MPA działań i zadań.

2. Realizacja działań związanych z MPA za lata 2022-2024

W wyniku przeprowadzonej diagnozy Świdnicy, analizy wrażliwości poszczególnych obszarów jej funkcjonowania, a także nawiązując do celu nadrzędnego i celów bezpośrednich Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica, w tabeli poniżej przedstawiono katalog przeprowadzonych działań, które mają charakter priorytetowy dla zwiększenia odporności miasta na skutki zmian klimatu jak również wykorzystania szans związanych z tymi zmianami.

Działania podzielono na trzy grupy działań o odrębnym charakterze:

- Edukacyjne i informacyjne - propagowanie wiedzy o zmianach klimatu i dobrych praktykach służących adaptacji do określonej grupy docelowej
- Organizacyjne - zmiany w funkcjonowaniu miasta w zakresie zarządzania: instytucjami, przestrzenią i służb odpowiedzialnych za funkcjonowanie różnych elementów miasta, a także zachowań mieszkańców,
- Techniczne - działania o charakterze inwestycyjnym, polegające na realizowaniu działań o charakterze adaptacyjnym w zakresie infrastruktury miasta.

Realizacja działań w ramach Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica została przedstawiona w tabeli, która zawiera opis projektów w ramach poszczególnych celów szczegółowych zawartych w uchwalonym dokumencie.

Tabela 1 Opis realizacji poszczególnych celów i działań zawartych w MPA

Cel 1. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska pluwialne: powódzie, podtopienia związane z gwałtownymi i intensywnymi opadami i burzami. Zwiększenie zdolności retencyjnej Miasta Świdnica			
Lp.	Grupa działań	Realizacja zadań w latach 2022-2024	Koszt (zł)
1.1	Wzmocnienie miejskiego systemu zapobiegającego wystąpieniu powodzi na bazie istniejących zbiorników i cieków wodnych	<p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Działanie realizowane stale na podstawie porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Zarząd Zlewni w Legnicy, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych i międzywala na odcinku rzeki Bystrzycy polegające na usuwaniu samosiewów drzew i krzewów oraz wykaszanie traw i chwastów. • Utrzymanie potoku Witoszowskiego oraz zbiornika Witoszówka I w obrębie Parku Centralnego w Świdnicy. 	440 000,00
1.2	Zwiększenie zdolności retencyjnej miasta poprzez budowę zbiorników retencyjno-podczyszczających	Działanie zaplanowane do realizacji przez Gminę Miasto Świdnica, miało polegać na budowie stawów/zbiorników retencyjnych ziemnych w miejscu zagrożenia powodzią opadowymi lub podtopieniami. Będzie realizowane w późniejszym terminie w perspektywie do 2030 roku.	-
1.3	Zwiększenie zdolności retencyjnej miasta poprzez zagospodarowania wód opadowych na terenach zurbanizowanych	<p>2022 rok</p> <p>Działanie nie było realizowane w 2022 roku.</p>	-
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przygotowanie terenów inwestycyjnych w rejonie ulicy Pogodnej w Świdnicy. W ramach realizacji zadania w 2023 roku został wybudowany odcinek kolektora deszczowego w ulicy Klimatycznej. Celem inwestycji było odwodnienie drogi oraz zapobiegnięcie zalewaniu wodami opadowymi terenu 16 przylegających działek, na których zostały wybudowane jednorodzinne budynki mieszkalne w zabudowie szeregowej.</p> <p>Odwodnienie terenu zielonego przy basenie letnim. W ramach zadania wykonano drenaż i odprowadzenie wód opadowych do studzienek kanalizacyjnych.</p>	349 408,34

		<p>WFOŚiGW we Wrocławiu, mieszkańcy Miasta jako beneficjenci</p> <p>W 2023 roku WFOŚiGW we Wrocławiu udzielił mieszkańcom Świdnicy 3 dofinansowań w ramach Programu „Moja Woda” z przeznaczeniem na budowę zbiornika podziemnego o pojemności 3 m³ lub nadziemnego o pojemności 4,5 i 5 m³, które łącznie mogą zaoszczędzić 164 m³ wody opadowej.</p>	
		<p>2024 rok</p> <p>WFOŚiGW we Wrocławiu, mieszkańcy Miasta jako beneficjenci</p> <p>W 2024 roku WFOŚiGW we Wrocławiu udzielił 5 dofinansowań w ramach Programu „Moja Woda” z przeznaczeniem na budowę 4 zbiorników podziemnych o pojemności 17,2 m³ i 2 zbiorników nadziemnych o pojemności 2,5 i 2 m³, które łącznie mogą zaoszczędzić 418 m³ wody opadowej.</p>	32 100,00
1.4	<p>Zwiększenie odporności na ekstremalne zjawiska pogodowe miejskiego systemu kanalizacyjnego</p>	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przeglądy przepompowni wód drenażowych przy ul. Zwierzynieckiej oraz wód opadowych przy ulicy Kraszowickiej,</p> <p>Prace w zakresie bieżącego utrzymania rowów i potoków będących odprowadzalnikami wód deszczowych,</p> <p>Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad pracami w zakresie utrzymania sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej umiejscowionej poza pasem drogowym,</p> <p>Wykonanie inspekcji video sieci kanalizacji deszczowej przebiegającej wzdłuż ul. Esperantystów,</p> <p>Wykonanie operatu wodnoprawnego dla legalizacji pomostu pływającego i slipu na zalewie Witoszówka II w celu uzyskania stosownego pozwolenia wodnoprawnego od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie</p> <p>Przebudowa wylotu kanalizacji deszczowej do rzeki Bystrzycy przy ul. Wrocławskiej w Świdnicy. Istniejący wpust deszczowy przy ul. Wrocławskiej uległ degradacji i konieczna była jego przebudowa. Przy realizacji zadania Gmina Miasto Świdnica współdziałała ze Świdnickim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Świdnicy Sp. z o.o. W pierwszym etapie realizacji zadania zabezpieczono wylot kolektora przed dalszą degradacją, a następnie przebudowano.</p>	198 450,08

		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przeglądy przepompowni wód drenażowych przy ul. Zwierzynieckiej oraz wód opadowych przy ulicy Kraszowickiej,</p> <p>Przeprowadzenie prac w zakresie bieżącego utrzymania rowów i potoków będących odprowadzalnikami wód deszczowych,</p> <p>Bieżące konserwacje urządzeń elektrycznych zapewniających właściwą pracę przepompowni,</p> <p>Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad pracami w zakresie utrzymania sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej umiejscowionej poza pasem drogowym,</p> <p>Wykonanie inspekcji video sieci kanalizacji deszczowej przebiegającej wzdłuż ul. Esperantystów,</p> <p>Wykonanie operatu wodnoprawnego dla wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Bystrzycy, odwadniających ulice Miłego Dnia, Poprzeczną, Śląską i Bokserską.</p>	85 108,00
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przeprowadzenie prac w zakresie bieżącego utrzymania rowów i potoków będących odprowadzalnikami wód deszczowych.</p>	-
1.5	<p>Opracowanie długoterminowych programów działania dotyczących modernizacji i rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej dla właściwego gospodarowania wodami opadowymi w Świdnicy</p>	<p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W 2024 roku zlecono opracowanie koncepcji zadań inwestycyjnych opartych na modelowaniu hydrodynamicznym dla zlewni ulic: Kopernika, Towarowa, Składowa i Westerplatte. Ma ono na celu przygotowanie optymalnych kosztowo planów technicznych mających rozwiązać problem podtapiania.</p> <p>Lokalne podtopienia występują również na skrzyżowaniu ulic Bystrzyckiej i Kraszowickiej. W celu prawidłowego odprowadzenia wód opadowych z tego rejonu miasta konieczna jest budowa nowego kolektora deszczowego w ul. Westerplatte wraz z wylotem do rzeki Bystrzycy. W tym roku została wykonana dwuwariantowa koncepcja budowy kolektora w ul. Westerplatte, na odcinku od rzeki Bystrzycy do ronda na ul. Towarowej oraz w opracowaniu jest projekt budowlany kolektora deszczowego w ul. Westerplatte do ul. Kopernika. Jego budowa jest ściśle związana z remontem drogi wojewódzkiej (ul.</p>	-

		Westerplatte) realizowanej przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei i będzie wykonana w ramach tego zadania. W związku z powyższym konieczna będzie budowa kolektora deszczowego na odcinku od rzeki Bystrzycy do ronda z ul. Towarową, dlatego też miasto zleciło wykonanie projektu drogowego ul. Westerplatte, uwzględniającego budowę nowego kolektora w oparciu o wybrany wariant z koncepcji.	
Cel 2. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska termiczne: długotrwałe okresy bezopadowe (susze), dni upalne, dni gorące. Zwiększenie komfortu cieplnego mieszkańców			
Lp.	Grupa działań	Realizacja zadań w latach 2022-2024	Koszt (zł)
2.1	Poprawa komfortu termicznego mieszkańców poprzez utrzymanie i rozwój terenów zieleni, w tym nasadzenia z utworzeniem infrastruktury rekreacyjnej	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Miasto zlecało prace mające na celu bieżące utrzymanie czystości i porządku na terenach zieleni miejskiej. Zakres robót w parkach w szczególności dotyczył:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabiegów pielęgnacyjnych na drzewach, w tym: cięcia sanitarno - korekcyjne drzew, podkrzesanie drzew, usuwanie posuszu, usuwanie odrostów korzeniowych drzew, usuwanie drzew w fazie zamierania i obumarłych, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa, • odchwaszczania i pielęgnacji kwietników, różanki, krzewów ozdobnych, bylin i żywopłotów w parkach, na placach, skwerach oraz pozostałych terenach komunalnych, • koszenia trawników i grabienia liści wraz z wywozem biomasy, • wykonania i utrzymania obsady kwiatowej wiosennej, nasadzenia kwiatów letnich, nasadzenia cebul tulipanów i żonkili jesienią oraz wykonania i utrzymania obsady kwiatowej w wieżach kwiatowych ustawionych na terenie miasta, • pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad pracami realizowanymi w zakresie pielęgnacji zieleni, założono trawniki przy ul. Ułańskiej, • wykonania dwóch wodospustów drewnianych w Parku im. Jana Kasprowicza, • uzupełnienia nasadzeń roślin ozdobnych na terenie placu 1000-lecia Państwa Polskiego, Parku Centralnego oraz Parku imienia Generała Władysława Sikorskiego w Świdnicy. <p>Odbudowa tarasu widokowego wraz z altaną w Parku Młodzieżowym w Świdnicy. W ramach realizacji inwestycji w 2022 r. odbudowano mury dolnego i górnego tarasu oraz wykonano drenaż korpusu budowli. Wybudowano oświetlenie, instalację wodno-kanalizacyjną do obsługi fontann oraz odtworzone zostały betonowe misy fontann</p>	20 321 800,65

	<p>Wykonano posadzki z kostki granitowej na górnym i dolnym tarasie, przed wejściem na schody wachlarzowe i przed fontanną kaskadową oraz opaskę wokół murów dolnego tarasu. Wyeksponowano odkryte w czasie prowadzonych prac pozostałości murów reducy. Odbudowano schody wachlarzowe, schody z dolnego na górny taras oraz odbudowano i posadowiono na górnym tarasie drewnianą altanę z hełmem i dachem pokrytym blachą miedzianą. Zainstalowano oświetlenie iluminacyjne obiektu oraz fontann oraz przeprowadzono nasadzenia zieleni na korpucie i wokół altany oraz wokół fontann.</p> <p>Przebudowa skwerów na terenie miasta Świdnica. W 2022 roku zagospodarowano zielenią teren pozostały po rozbiórce wiaty przystankowej i pawilonów handlowych na pl. Michała Drzymały.</p> <p>Rewaloryzacja terenów zieleni w Świdnicy. W 2022 roku w ramach realizacji zadania kontynuowano prace w zakresie zagospodarowania zieleni w Parku Młodzieżowym w Świdnicy. Zostały wykonane nasadzenia drzew, krzewów i bylin. Przeprowadzono cięcia koron drzew w celu poprawy bezpieczeństwa na terenie parku oraz zlecono wykonanie prac geodezyjnych. Prowadzono nadzór inwestorski w zakresie poszczególnych branż. Ponadto wykonano montaż 15 sztuk drewnianych wodospustów w nawierzchni alejek w celu odprowadzania wód powierzchniowych, w tym 9 sztuk na terenie Parku imienia Generała Władysława Sikorskiego i 6 sztuk na terenie Parku Centralnego. Dodatkowo w Parku Centralnym wykonano nową nawierzchnię ciągu pieszego oraz rynsztok z kostki granitowej.</p> <p>Przebudowa basenu letniego w Świdnicy. Celem zadania inwestycyjnego była przebudowa basenu letniego, polegająca na budowie niecek basenowych wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego kąpieliska otwartego przy ul. Śląskiej 35-37. Zadanie inwestycyjne było realizowane w latach 2021-2022.</p>	
	<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Bieżące utrzymanie czystości i porządku na terenach zieleni miejskiej. Zakres robót w parkach w szczególności dotyczył:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabiegów pielęgnacyjnych na drzewach, w tym: cięcia sanitarno - korekcyjne drzew, podkrzesanie drzew, usuwanie posuszu, usuwanie odrostów korzeniowych drzew, • usuwanie drzew w fazie zamierania i obumarłych, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa, 	<p>1 877 396,00</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • odchwaszczania i pielęgnacji kwietników, różanki, krzewów ozdobnych, bylin i żywopłotów w parkach, na placach, skwerach oraz pozostałych terenach komunalnych, • koszenia trawników i grabienia liści wraz z wywozem biomasy, • wykonania i utrzymania obsady kwiatowej wiosennej, nasadzenia kwiatów letnich, nasadzenia cebul tulipanów i żonkili jesienią oraz wykonania i utrzymania obsady kwiatowej w wieżach kwiatowych ustawionych na terenie miasta, • pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad pracami realizowanymi w zakresie pielęgnacji zieleni, • wymieniono tabliczkę pamiątkową zamocowaną przy klonie na pl. Grunwaldzkim, • usunięto gniazdo os znajdujące się w karpinie po usuniętym drzewie. 	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Bieżące utrzymanie czystości i porządku na terenach zieleni miejskiej. Wykonywano w zależności od potrzeb zabiegi pielęgnacyjne na drzewach, w tym: cięcia sanitarno - korekcyjne drzew, podkrzesanie drzew, usuwanie posuszu, usuwanie odrostów korzeniowych drzew, usuwanie drzew w fazie zamierania i obumarłych, stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa. Odchwaszczano i pielęgnowano kwietniki, różanki, krzewy ozdobne, byliny i żywopłoty w parkach, na placach, skwerach oraz pozostałych terenach komunalnych.</p> <p>Na terenie miasta Świdnicy wykonano i utrzymano obsadę kwiatową wiosenną, nasadzenia kwiatów letnich, jesienne nasadzenia cebul tulipanów i żonkili oraz wykonano i utrzymano obsadę kwiatową w wieżach kwiatowych ustawionych na terenie miasta.</p> <p>Ponoszone były koszty pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad pracami realizowanymi w zakresie pielęgnacji zieleni oraz wykonano okresową kontrolę roczną obiektów mostowych zlokalizowanych na terenach zieleni miejskiej.</p> <p>Zostały opracowane projekty odmulenia odcinka zbiornika Witoszówka 1 oraz ekspertyza dotycząca bytowania bobra europejskiego w Parku Centralnym.</p>	2 372 146,46
2.2	Poprawa komfortu termicznego mieszkańców poprzez wprowadzanie do przestrzeni miejskiej elementów zielono-niebieskiej infrastruktury	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Działanie było częściowo realizowane przy okazji budowy lub modernizacji kanalizacji deszczowej, opisanych szczegółowo 1.4.</p>	-

		<p>2023 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Rewaloryzacja terenów zieleni w Świdnicy. W ramach realizacji zadania w 2023 roku środki zostały wydatkowane na pokrycie kosztów prowadzenia prac pielęgnacyjnych w celu utrzymania nasadzeń zieleni oraz budowy dwóch studni wodomierzowych w Parku Młodzieżowym w Świdnicy.</p>	243 494,93
		<p>2024 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Działanie było częściowo realizowane przy okazji budowy lub modernizacji kanalizacji deszczowej, opisanych szczegółowo 1.4.</p>	5 951 014,31
2.3	<p>Utrzymanie i rozwój terenów zieleni przyulicznej, w tym zadrzewień</p>	<p>2022 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Bieżące utrzymanie wraz z pielęgnacją nasadzeń zieleni ronda u zbiegu ulic Ludwika Zamenhofa, Emilii Plater i Ceglanej w Świdnicy zgodnie z zawartym przez Gminę Miasto Świdnica porozumieniem z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad w sprawie przekazania ograniczonego zarządzania drogą krajową nr 35 w granicach pasa drogowego.</p> <p>W celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg wojewódzkich na terenie miasta oraz utrzymania odpowiedniej estetyki miasta, zostało zawarte z Województwem Dolnośląskim porozumienie w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Świdnica realizacji zadania pn. „Letnie utrzymanie dróg wojewódzkich na terenie miasta Świdnica”. W 2022 r. na bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich wydatковано 489.379.73 zł, z czego kwota 289.379,73 zł pochodziła ze środków miasta, a kwota 200.000,00 zł z dotacji udzielonej przez Województwo Dolnośląskie.</p> <p>W ramach utrzymania zieleni w pasie drogowym (drogi gminne) Miasto realizowało następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w zależności od potrzeb wykonywano zabiegi pielęgnacyjne na drzewach w pasach drogowych dróg gminnych, w tym: cięcia sanitarno - korekcyjne drzew, podkrzesanie drzew, usuwanie posuszu, usuwanie odrostów korzeniowych drzew; 	2 391 592,13

		<ul style="list-style-type: none"> • usuwano drzewa w fazie zamierania i obumarłe, stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa, systematycznie korygowano żywopłoty, wykonywano zabiegi pielęgnacyjne nasadzeń krzewów, przeprowadzano koszenie terenów zielonych, wykonano wiosenne grabienie liści z terenów zielonych; • wykonano wiosenne i letnie nasadzenia kwiatów w obrębie pasów drogowych, wykonano i utrzymano obsadę kwiatową letnią w koszach kwiatowych wiszących na latarniach, stojakach kwiatowych, wieżach kwiatowych, donicach zawieszonych na latarniach; <p>GDDKiA Oddział we Wrocławiu</p> <p>GDDKiA Oddział we Wrocławiu na terenie miasta prowadził prace związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięciem 5 szt. drzew, • zabiegami pielęgnacyjnymi 10 szt. drzew. 	
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W 2023 r. na bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich wydatkowano 545.519,91 zł, z czego kwota 315.519,91 zł pochodziła ze środków miasta, a kwota 230.000,00 zł z dotacji udzielonej przez Województwo Dolnośląskie.</p> <p>W ramach utrzymania zieleni w pasie drogowym (drogi gminne) Miasto realizowało następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie zieleni w pasie drogowym (usuwanie nieczystości stałych z trawników, zieleńców i żywopłotów wraz z przylegającymi chodnikami i placami, mechaniczne koszenie trawników, usuwanie, korekcję i cięcie sanitarne drzew, cięcia formujące żywopłoty, plewienie i podlewanie zieleńców, nasadzenia kwiatów i krzewów na zieleńcach) • utrzymanie czystości ulic i usuwanie skutków zdarzeń losowych, (mechaniczne oczyszczanie dróg, usuwanie zanieczyszczeń powstałych wskutek wypadków drogowych); • bieżące utrzymanie drogowej sygnalizacji świetlnej (konserwację urządzeń, wymianę uszkodzonych podzespołów, naprawę koordynacji sygnalizacji świetlnej); • konserwację oznakowania pionowego (wymianę zdewastowanych znaków, odnowienie i naprawy tarcz znaków) oraz instalację nowych znaków na drodze wojewódzkiej nr 379 w związku ze zmianą stałej organizacji ruchu; 	<p>2 592 685,59</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • bieżące utrzymanie drożności sieci kanalizacji deszczowej i urządzeń odwadniających drogi wojewódzkie (czyszczenie studzienek, wpustów deszczowych, koszenie rowów i poboczy). 	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W 2024 r. na zakup usług pozostałych w zakresie bieżącego utrzymania dróg wojewódzkich wydatkowano 613.116,80 zł, z czego kwota 363.116,80 zł pochodziła ze środków miasta, a kwota 250.000,00 zł z dotacji udzielonej przez Województwo Dolnośląskie w ramach podpisanego porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Miasto Świdnica realizacji zadania „Utrzymanie dróg wojewódzkich na terenie miasta Świdnica”.</p> <p>W ramach utrzymania zieleni w pasie drogowym (drogi gminne) Miasto realizowało następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie zieleni w pasie drogowym (usuwanie nieczystości stałych z trawników, zieleńców i żywopłotów wraz z przylegającymi chodnikami i placami, mechaniczne koszenie trawników, usuwanie, korekcję i cięcie sanitarne drzew, cięcia formujące żywopłoty, plewienie i podlewanie zieleńców, nasadzenia kwiatów i krzewów na zieleńcach) • utrzymanie czystości ulic i usuwanie skutków zdarzeń losowych, (mechaniczne oczyszczanie dróg, usuwanie zanieczyszczeń powstałych wskutek wypadków drogowych); • bieżące utrzymanie drogowej sygnalizacji świetlnej (konserwację urządzeń, wymianę uszkodzonych podzespołów, naprawę koordynacji sygnalizacji świetlnej); • konserwację oznakowania pionowego (wymianę zdewastowanych znaków, odnowienie i naprawy tarcz znaków) oraz instalację nowych znaków na drodze wojewódzkiej nr 379 w związku ze zmianą stałej organizacji ruchu; • bieżące utrzymanie drożności sieci kanalizacji deszczowej i urządzeń odwadniających drogi wojewódzkie (czyszczenie studzienek, wpustów deszczowych, koszenie rowów i poboczy). <p>Prace pielęgnacyjne na pomnikach przyrody. W 2024 roku Miasto zleciło wykonanie prac pielęgnacyjnych i zabezpieczających w koronach drzew pomnikowych. Poniesione zostały także koszty pełnienia funkcji inspektora nadzoru dendrologicznego podczas</p>	<p>3 040 868,32</p>

		wykonywania prac arborystycznych, oraz na wykonanie ekspertyz diagnostycznych za pomocą tomografu dźwiękowego oraz prób obciążeniowych na pomnikach przyrody.	
2.4	Zielone podwórka – rewitalizacja podwórek w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w śródmieściu	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Działania były w fazie projektowania i przygotowania dokumentacji. Ich realizacja została zaplanowana na lata 2023-2024.</p>	-
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Zagospodarowanie terenu przy ul. 1 Maja 3 w Świdnicy. Celem zadania inwestycyjnego było uporządkowanie terenu podwórka przy budynku mieszkalnym. Ułożono nawierzchnię z kostki betonowej przy budynku. Wykonano renowację ogrodzenia oraz naprawiono mur odgradzający teren budynku. Wykonano nasadzenia zieleni.</p> <p>Rewaloryzacja przestrzeni publicznej wewnątrz dwóch kwartałów Starego Miasta w Świdnicy. Celem inwestycji była przebudowa dwóch podwórek w centrum miasta Świdnica tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obszaru położonego pomiędzy ul. Franciszkańską ul. Grodzką a ul. Marii Konopnickiej wraz z montażem i ekspozycją średniowiecznej płyty kamiennej (epitafium) oraz remontem przęsła muru przy ul. Franciszkańskiej, • obszaru położonego między ul. Grodzką a ul. Kotlarską. <p>Rewaloryzacja przestrzeni publicznej wewnątrz kwartałów Starego Miasta w Świdnicy – etap 2. Celem inwestycji jest przebudowa podwórek w rejonie Starego Miasta w Świdnicy tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obszaru położonego pomiędzy ulicami Przechodnia- Teatralna, • skweru położonego między ulicami 1 Maja- Konopnickiej tj. Ogród Jordanowski. <p>Zagospodarowanie terenu podwórka przy ul. Grodzkiej w Świdnicy. Celem inwestycji jest przebudowa podwórek przy ul. Grodzkiej. Zakres zadania obejmuje wykonanie placów do parkowania i ciągów pieszo-jezdnych z kostki granitowej i betonowej, renowacja istniejącego ogrodzenia oraz montaż siatki panelowej, uzupełnienie infrastruktury odprowadzającej i zbierającej wody opadowe. Wprowadzenie nowych nasadzeń i</p>	10 181 967,44

		zagospodarowanie istniejącej zieleni. Zadanie inwestycyjne jest zadaniem dwuletnim (2023-2024).	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Rewaloryzacja przestrzeni publicznej wewnątrz kwartałów Starego Miasta w Świdnicy – etap II. W ramach etapu II zadania przebudowano skwer położony między ulicami 1 Maja - Konopnickiej tj. Ogród Jordanowski oraz podwórko położone pomiędzy ulicami Przechodnia - Teatralna. Zadanie inwestycyjne jest zadaniem dwuletnim (2023-2024).</p> <p>Zagospodarowanie terenu podwórka przy ul. Grodzkiej. Był to ostatni etap rewitalizacji tej części śródmiejskiej przestrzeni. Zakres zadania obejmował wykonanie placów do parkowania i ciągów pieszo-jezdnych z kostki granitowej i betonowej, renowację istniejącego ogrodzenia oraz montaż siatki panelowej, uzupełnienie infrastruktury odprowadzającej i zbierającej wody opadowe. Wprowadzono nowe nasadzenia i zagospodarowano istniejącą zielenią.</p>	849 560,99
Cel 3. Zmniejszenie negatywnej presji na klimat i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez inne działa infrastrukturalne. Przeciwdziałanie zagrożeniom			
Lp.	Grupa działań	Realizacja zadań w latach 2022-2024	Koszt (zł)
3.1	Przeciwdziałanie zagrożeniu bezpieczeństwu dostaw energii elektrycznej z powodu zmian klimatycznych	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Zlecenie opracowania dokumentacji części 1 z 3, dotyczącej sporządzenia dokumentacji w zakresie ocen technicznych dachów budynków, programów robót budowlanych i konserwatorskich dla potrzeb opracowania koncepcji „Świdnica na drodze do niezależności energetycznej”, we wskazanym zakresie, dla nieruchomości objętych koncepcją inwestycyjną (41 budynków, w tym 25 budynków użyteczności publicznej oraz 16 budynków mieszkalnych komunalnych).</p>	-
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Montaż instalacji kompensującej moc bierną pojemnościową w budynku UM i USC przy ul. Armii Krajowej 47-49 w Świdnicy. W ramach zadania zakupiono i zainstalowano kompensator mocy biernej pojemnościowej w celu ograniczenia wydatków związanych z</p>	-

		<p>zakupem energii elektrycznej zasilającej budynek Urzędu Miejskiego oraz Urzędu Stanu Cywilnego.</p> <p>Opracowanie koncepcji inwestycyjnej pn. Świdnica na drodze do niezależności energetycznej – Etap I” tj. sporządzenie założeń projektowych dla opracowania koncepcji pn. "Świdnica na drodze do niezależności energetycznej", audytu ornitologicznego i charakterologicznego na obecność gniazd ptasich i nietoperzy w budynkach objętych koncepcją oraz wykonanie studium wykonalności dla opracowania koncepcji, sporządzenie audytów energetycznych dla nieruchomości objętych koncepcją inwestycyjną oraz założeń do opracowania wirtualnego miejskiego systemu energetycznego oraz asysta techniczna w przygotowaniu Koncepcji Inwestycyjnej dla projektu pn. „Świdnica na drodze do niezależności energetycznej, Etap I: Transformacja energetyczna sektora komunalnego.</p> <p>Rada Miejska Świdnicy przyjęła uchwałę w sprawie transformacji energetycznej miejskiego systemu ciepłowniczego. Tym samym otworzyła drogę do modernizacji Ciepłowni Zawiszów w kierunku dekarbonizacji oraz uzyskania przez spółkę statusu przedsiębiorstwa efektywnego energetycznie. Dla mieszkańców oznacza to przede wszystkim bezpieczeństwo dostaw ciepła, czystsze powietrze oraz w długiej perspektywie ograniczenie wzrostu cen energii. Na zlecenie MZEC Świdnica, Krajowa Agencja Poszanowania Energii przygotowała Studium Wykonalności, w którym przeanalizowała dziewięć wariantów modernizacji zakładu w kierunku dywersyfikacji źródeł ciepła. Dotychczasową produkcję opartą na węglu w perspektywie kilkunastu lat ma zastąpić mix energetyczny, oparty o gaz, biomasę i RDF. To wstępna rekomendacja, która będzie przedmiotem dalszych analiz.</p> <p>Uchwała Rady Miejskiej to kontynuacja działań na rzecz modernizacji systemu ciepłowniczego w Świdnicy, podejmowanych przez władze miasta i spółki w ostatnich latach. Przykładem wcześniejszych inicjatyw jest Program KAWKA, którego efekty plasują Świdnicę w czołówce miast w regionie pod względem procentowego rozwoju sieci ciepłowniczej i likwidacji pieców węglowych.</p>	
		<p>2022-2024</p> <p>Tauron Dystrybucja S.A.</p> <p>Zgodnie z informacjami przekazanymi w piśmie Spółka realizowała zadania wieloletnie na terenie miasta Świdnica, obejmujące lata 2022-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiedle Słowiańskie - wymiana wyeksploatowanych złącz kablowych niskiego napięcia nN 0,4 kV zasilanych ze stacji WBW42333, WBW42308 	-

		<ul style="list-style-type: none"> • Ulica Deszczowa - przebudowa odcinka linii napowietrznej niskiego napięcia nN 0,4 kV zasilanej ze stacji WBW45920, • Ulica E. Plater, pl. Piłsudskiego budowa nowej stacji transformatorowej wraz z dowiązaniem kablowymi średniego napięcia SN 20 kV oraz niskiego napięcia 0,4 kV, d) • Ulica Niepodległości, ulica Długa, pl. Wolności przebudowa odcinków linii kablowych średniego napięcia SN 20 KV K-425 i K-438, • Ulica Stalowa - budowa nowej stacji transformatorowej wraz z dowiązaniem kablowymi średniego napięcia SN 20 kV oraz niskiego napięcia 0,4 kV, • Ulica Wrzosowa i Jarzębinowa skablowanie obwodów napowietrznych niskiego napięcia nN 0,4 kV, zasilanych ze stacji WBW44006 oraz WBW43121, • Ulica Kanonierska - przyłączenie zespołu budynków wielorodzinnych, • Ulica Kraszowicka, Chłopska przebudowa odcinków napowietrznych ciągu liniowego średniego napięcia 20 kV K-452, wraz ze stacją nr WBW42330, oraz obwodów niskiego napięcia 0,4 kV stacji WBW42331, oraz stacji WBW42330, • Ulica Kraszowicka - przebudowa obwodów niskiego napięcia 0,4 kV stacji WBW42321, • Ulica Siostrzana i Franciszkańska - przebudowa odcinka ciągu liniowego średniego napięcia 20 kV K-452 oraz obwodów niskiego napięcia 0,4 kV zasilanych stacji WBW42502, • Ulica Przechodnia - przebudowa części obwodu kablowego niskiego napięcia nN 0,4 kV zasilanego ze stacji WBW42511, • 1) Zaulek Świętokrzyski przebudowa obwodów niskiego napięcia nN 0,4 kV zasilanych ze stacji nr WBW43104, WBW43803 oraz WBW42905. <p>Informacja ze Spółki nie zawierała danych o kosztach przeprowadzonych inwestycji.</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Miasto Świdnica dołączyło do grupy zakupowej, której celem jest zakup energii elektrycznej na 2024 rok na Towarowej Giełdzie Energii. Porozumienie dotyczy zakupu energii elektrycznej w 2024 roku dla tych podmiotów i ich jednostek podległych. W Świdnicy jednostkami tymi będą Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Nieruchomości, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum Dawnego Kupiectwa, Świdnicki Ośrodek Kultury, Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz miejskie żłobki, przedszkola i szkoły podstawowe.</p>	
3.2	Promowanie ciepła systemowego i wdrażanie zmian w systemach ogrzewania i chłodzenia w obiektach publicznych oraz	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p>	2 467 989,47

	w zabudowie mieszkaniowej na bardziej efektywne i mniej -lub bezemisyjne	<p>Dalsza realizacja rozpoczętego w 2020 roku programu wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej. W roku 2022 wypłaconych zostało 153 grantów w łącznej wysokości 1 882 915,82 zł, zlikwidowano 240 paleniska.</p> <p>Dotacje z budżetu gminy. W roku 2022 Biuro Ochrony Środowiska udzieliło 29 dotacji na wymianę nieekologicznego ogrzewania na łączną kwotę 63 900 zł, likwidacji uległy 42 paleniska. Dotacje udzielane są osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym oraz przedsiębiorcom.</p> <p>Miejski Zakład Energetyki Ciepłej w Świdnicy sp. o.o.</p> <p>Spółka w 2022 roku przeprowadziła 4 inwestycje związane z budową 481,91 m sieci ciepłowniczej na łączną kwotę 521 173,65 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa sieci do budynków Kopernika 13, P. Skargi 4,6,10 DN32-70m, DN40-50m • budowa sieci do budynków ul. Kosynierów dz.3209, 3210 DN50-26m, DN40-100m, DN32-10m • budowa sieci do budynków Krzywoustego dz.417/5; DN32-75m • budowa sieci do budynków Krzywoustego dz.417/1;i dz.nr 417/2; DN40-1,3m, DN50-114,4m, DN-65-141,2m. 	
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W roku 2023 w Świdnicy realizowane były dwa programy wspierające działania związane z wymianą „kopciuchów” oraz termomodernizacją budynków mieszkalnych za środków NFOŚiGW, tj. Program „Czyste Powietrze” i Program „Ciepłe Mieszkanie”.</p> <p>Program Priorytetowy Ciepłe Mieszkanie. W dniu 20.12.2022 r. Gmina Miasto Świdnica zawarła umowę o dofinansowanie nr 1461/D/CM/WB/2022 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na realizację programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. W 2023 Gmina Miasto Świdnica wypłaciła na ten cel dofinansowanie. Zlikwidowano 40 palenisk węglowych.</p>	400 209,25

		<p>W ramach realizacji Programu „Czyste Powietrze” Gmina Miasto Świdnica prowadziła punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy mogli uzyskać informacje na temat programu, a także pomoc w przygotowaniu i złożeniu wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność. W ramach program „Czyste Powietrze” właściciele/współwłaściciele domów jednorodzinnych mogli uzyskać wsparcie finansowe na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na ekologiczne lub na działania termomodernizacyjne, jak np. ocieplenie przegród budowlanych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, a także na montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej.</p> <p>Doprowadzono do końca realizację programu wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej. Środki przeznaczono na wypłatę grantów osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na modernizację systemów grzewczych obejmującą wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła na podłączenie do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub instalację źródeł ciepła opartych na OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe. Zlikwidowano 3 paleniska węglowe.</p> <p>Miejski Zakład Energetyki Ciepłej w Świdnicy sp. o.o.</p> <p>Spółka w 2023 roku przeprowadziła 2 inwestycje związane z budową 75,1 m sieci ciepłowniczej na łączną kwotę 109 132,76 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa przyłącza do przychodni zdrowia Mieszko DN32-21,55m • budowa przyłącza ciepłowniczego i węzła ciepłego do budynku Ul. Folwarczna 8. 	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Kontynuacja realizacji programów wspierających działania związane z wymianą „kopciuchów” oraz termomodernizacją budynków mieszkalnych za środków NFOŚiGW, tj. Program „Czyste Powietrze” i Program „Ciepłe Mieszkanie”.</p> <p>Od początku trwania Programu „Czyste Powietrze” do końca 2024 r. na terenie Miasta Świdnica łącznie złożonych zostało 280 wniosków o dofinansowanie łączna kwota wypłaconych przez WFOŚiGW dotacji wyniosła 1 652 729,18 zł. Z kolei w ramach realizacji Programu „Ciepłe Mieszkanie” Gmina Miasto Świdnica pozyskała z WFOŚiGW w ramach II naboru wniosków środki na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów końcowych, tj. właścicieli/współwłaścicieli i najemców lokali</p>	<p>4 532 288,13</p>

		<p>mieszkalnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz wspólnoty mieszkaniowe (od 3 do 7 lokali).</p> <p>Dofinansowanie w programie „Ciepłe Mieszkanie” można było otrzymać na likwidację wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż nowego źródła ciepła. Dodatkowo w ramach programu, przy okazji wymiany źródła ciepła, można było otrzymać wsparcie finansowe np. na wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Od początku trwania ww. Programu do końca 2024 r. na terenie Miasta Świdnica łącznie złożonych zostało 206 wniosków o dofinansowanie, a łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 1 218 978,76 zł.</p> <p>Miejski Zakład Energetyki Ciepłej w Świdnicy sp. o.o.</p> <p>Spółka w 2024 roku przeprowadziła 8 inwestycji związanych z budową i modernizacją 1874,335 m sieci ciepłowniczej na łączną kwotę 1 660 580,19 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja sieci i przyłączy na ul. Zamenhofs II etap Zamenhofs 14-20 i 28-32, Słobódzkiego 26 i 28, • przebudowa sieci ciepłowniczej, likwidacji komory K-1A oraz komory K1, • budowa przyłącza do budynku DN32-79m budynek A • budowa przyłącza do budynku DN40-20m budynek B • izolacja sieci napowietrznej • zmiana trasy budynku Parkowa Segment C dz.3226/4 usługa • budowa przyłącza ul. Brodatego 1-3-5 • przełożenie sieci (przyłącza) Zamenhofs dz. 57 przychodnia Eskulap. <p>Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy we Wrocławiu</p> <p>Spółka w latach 2022-2024 wybudowała 292 metry sieci niskiego ciśnienia 1667 m sieci średniego ciśnienia. Długość sieci gazowej na terenie miasta na koniec 2024 roku wynosiła 130,872 km, w tym 92,095 km sieci niskiego ciśnienia, 37,586 km sieci średniego ciśnienia, 1,191 km sieci podwyższonego średniego ciśnienia. Ilość odbiorców gazu na terenie miasta zmalała w latach 2022-2024 o 615 odbiorców gazu. Spadek widoczny jest również w zużyciu gazu i wyniósł on w latach 2022-2024 – 1 857 761 m³.</p>	
3.3	Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, oświetlenia ulicznego	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Termomodernizacja i przebudowa budynku przy ul. Franciszkańskiej 7. Wykonano remont budynku, polegający na wstawieniu nowej stolarki drzwiowej, wykonaniu nowej</p>	2 585 735,18

		<p>instalacji sieci teleinformatycznej, elektrycznej i niskoprądowej, instalacji centralnego ogrzewania oraz węzeł ciepły.</p> <p>Modernizacja budynków mieszkalno-usługowych Rynek 38 oraz Wewnętrzna 3,5,7 w Świdnicy. Celem zadania inwestycyjnego był remont elewacji frontowej budynków, wymiana stolarki okiennej, remont dachu wraz z wymianą obróbek blacharskich rynien i rur spustowych</p> <p>Zakup linii oświetlenia przy ul. Westerplatte. W ramach zadania zawarto umowę na zakup linii oświetlenia ulicznego wraz z zasilającą linią kablową przy ul. Westerplatte na odcinku od mostu na rzece Bystrzycy do torów PKP przy ul. Jodłowej.</p> <p>Przebudowa oświetlenia w Parku Ułanów w Świdnicy. W ramach realizacji zadania została przeprowadzona przebudowa oświetlenia w Parku Ułanów w Świdnicy polegająca na wymianie czterestu sztuk opraw oświetleniowych na oprawy LED.</p> <p>W ramach wydatków majątkowych udzielono dotacji celowych na planowane prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach zlokalizowanych na terenie Świdnicy, wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa pl. 1000-lecia 2, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Równa 14, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. B. Chrobrego 11, • Wspólnota Mieszkaniowa pl.-1000-lecia 3, • Wspólnota Mieszkaniowa pl. Grunwaldzki 6, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Wrocławska 75, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Westerplatte 37, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kazimierza Puławskiego 26, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świętokrzyska 2, • Wspólnota Mieszkaniowa pl. Grunwaldzki 3-3a • Wspólnota Mieszkaniowa ul. Długa 26, • Wspólnota Mieszkaniowa ul. W. Sikorskiego 1, • Wspólnota Mieszkaniowa Rynek 23a. 	
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica wypłaciło dotację celową dla Miejskiego Zarządu Nieruchomości na zadanie: Modernizacja pokrycia dachowego wraz z remontem kominów elewacji z</p>	<p>4 181 618,26</p>

	<p>wymiana rynien, rur spustowych z obróbkami w budynku Miejskiego Zarządu Nieruchomości przy ul. Waleriana Łukasińskiego 7 w Świdnicy.</p> <p>Modernizacja kotłowni w budynku Szkoły Podstawowej nr 315 w Świdnicy. Przedmiotem zadania inwestycyjnego była wymiana kotła gazowego z zamkniętą komorą spalania wraz z instalacją gazową kotła, montażem systemu bezpieczeństwa gazowego oraz dostosowanie pomieszczenia kotłowni gazowej do wymogów przeciwpożarowych.</p> <p>Przebudowa dachu budynku Szkoły Podstawowej nr 315 w Świdnicy. Celem zadania inwestycyjnego było uzupełnienie pokrycia dachowego z płytek łupkowych, naprawa uszkodzeń pokrycia dachowego z papy termozgrzewalnej, wymiana rynien, wykonanie wyprawy tynkarskiej na kominach ponad dachem oraz naprawa instalacji odgromowej.</p> <p>Zakup fragmentu oświetlenia ul. Parkowej. W ramach zadania zawarto umowę na zakup linii oświetlenia ulicznego wraz z zasilającą linią kablową przy ul. Parkowej na odcinku od ul. Saperów do ul. Gdyńskiej.</p> <p>Doposażenie szaf oświetleniowych w sterowniki systemowe CPAnet. W ramach zadania zawarto umowę na zakup linii oświetlenia ulicznego wraz z zasilającą linią kablową przy ul. Westerplatte na odcinku od mostu na rzece Bystrzycy do torów PKP przy ul. Jodłowej.</p> <p>W ramach wydatków majątkowych udzielono dotacji celowych na planowane prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach zlokalizowanych na terenie Świdnicy, wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Bolesława Chrobrego 10 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Długiej 7 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Franciszkańskiej 5-5a w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Grodzkiej 14 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Komunardów 11 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kościelnej 42 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kotlarskiej 7 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kotlarskiej 10 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kotlarskiej 14 w Świdnicy • Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa w Świdnicy • Właściciel budynku przy ul. Kraszowickiej 65 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Łukowej 1 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. 1-Maja 15-15A-15B w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kazimierza Pułaskiego 26 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy Rynku 1-1A-1B w Świdnicy 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa przy Rynku 2 w Świdnicy • Właściciel kamienicy przy Rynku 33 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Westerplatte 50 w Świdnicy • Współwłaściciele willi ul. Westerplatte 90 w Świdnicy Właściciel domu młynarza w zespole młyna Styriusa przy ul. Wrocławskiej 78 w Świdnicy . <p>Modernizacja kotłowni w budynku domu wycieczkowego przy ul. Śląskiej. W ramach zadania został wymieniony kocioł na kondensacyjny z osprzętem i regulatorem obsługującym dwa obiegi grzewcze oraz zamontowano instalację odprowadzania spalin.</p> <p>ŚPWik Sp. z o.o.</p> <p>Zamontowano instalację elektrowni fotowoltaicznej o mocy ok. 50kWp, która spowodowała ograniczenie zakupu energii elektrycznej o ponad 50 MWh, oraz przyniosła oszczędności ok. 40 tyś. zł rocznie. Wykonano montaż układu elektronicznego kompensacji (generatora) mocy biernej 30 kVAR w rozdzielni biurowca. Wymieniono oświetlenie na LED w budynkach A i B przy ul. Wrocławskiej 10 w Świdnicy. Koszt poniesiony w 2023 r. to 138 568,07 zł.</p>		
	<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W ramach wydatków majątkowych udzielono dotacji celowych na planowane prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach zlokalizowanych na terenie Świdnicy, wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Komunardów 9 w Świdnicy • Współwłaściciele zabytkowej willi przy ul. Sprzymierzeńców 9 w Świdnicy • Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Stanisława B.M. i Św. Wacława M. przy pl. Jana Pawła II 1 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kottlarskiej 10 w Świdnicy • Parafia Prawosławna Św.Mikołaja przy ul. Łukasińskiego 47 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Długiej 5 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wałbrzyskiej 4 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wyspiańskiego 13 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy pl. Łukowej 14 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Komunardów 11 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Westerplatte 12 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sikorskiego 21 w Świdnicy 	<p>7 479 713,68</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kazimierza Pułaskiego 17 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy Placu Ludowym 2 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kraszowickiej 41 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Pułaskiego 30 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kotlarskiej 1 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. 1-go Maja 25 w Świdnic • Parafia Ewangelicko-Augsburdzka Św.Trójcy w Świdnicy, Plac Pokoju 6 • Właściciele zabytkowej willi przy ul. Sportowej 3 w Świdnicy • Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kotlarskiej 29 w Świdnicy. <p>W 2024 roku w ramach programu „Rozświetlmy Polskę” wymieniono 2 435 szt. nieefektywnych energetycznie sodowych opraw oświetleniowych na oprawy w technologii LED. Dzięki przeprowadzonej modernizacji system oświetlenia został w znacznej części ujednolicony, co zmniejsza koszty jego utrzymania. Należy podkreślić, że wymiana opraw przyczynia się także do obniżenia kosztów zakupu energii elektrycznej, niezbędnej do zasilania lamp oświetlenia miejskiego szacunkowo o około 60% w stosunku do lat ubiegłych. Koszt zadania to 4 376 319 zł.</p>	
3.4	<p>Zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych poprzez rozwój zrównoważonych form transportu</p>	<p>2022 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przebudowa chodników w mieście Świdnica. W ramach realizacji zadania została przebudowana nawierzchnia chodnika wzdłuż ul. Wołyńskiej.</p> <p>Rozbudowa przejścia dla pieszych przez ul. Kazimierza Wielkiego w Świdnicy. Wykonano przykanaliki, położono kable pod oświetlenie uliczne, doświetlono przejście, poszerzono jezdnie, przebudowano chodniki oraz wybudowano azyl.</p> <p>Budowa przejścia dla pieszych przez ul. ofiar Oświęcimskich w Świdnicy. Wykonano przykanaliki, położono kable pod oświetlenie uliczne, doświetlono przejście, poszerzono jezdnie, przebudowano chodniki oraz wybudowano azyl.</p> <p>Zakup i montaż infrastruktury przystankowej. W ramach zadania dokonano zakupu, dostawy i montażu trzech wiat przystankowych komunikacji miejskiej, które zamontowano na przystankach: ul. Ludwika Zamenhofa – 2 sztuki, pl. Michała Drzymały – 1 sztuka.</p>	926 278,83
		<p>2023 rok Gmina Miasto Świdnica</p>	385 374,90

		<p>Budowa wraz z przebudową parkingów i zatok parkingowych na terenie miasta Świdnicy. W ramach realizacji zadania w 2023 roku została wykonana aktualizacja kosztorysu budowy parkingu przy ulicy Karola Marcinkowskiego oraz przeprowadzono prace związane z wymianą nawierzchni parkingu przy ul. Tenisowej z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię z betonowych płyt ażurowych.</p> <p>Przebudowa chodników w mieście Świdnica. W 2023 roku kontynuowano prace polegające na przebudowie nawierzchni chodników będących w złym stanie technicznym. W ramach realizacji zadania została przebudowana nawierzchnia odcinka chodnika wzdłuż ul. Ludwika Waryńskiego oraz chodnika wzdłuż ulicy Lwowskiej.</p> <p>Przebudowa nawierzchni jezdni ul. Ignacego Prądyńskiego w Świdnicy. W ramach realizacji zadania w 2023 r. przebudowano nawierzchnię jezdni ul. Ignacego Prądyńskiego na odcinku od budynku nr 123 do ul. Jarosława Dąbrowskiego, która była w złym stanie technicznym. W wyniku przeprowadzonych prac wymieniono warstwę ścieralną jezdni i wykonano oznakowanie poziome.</p>	
		<p>2024 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przebudowa chodników w mieście Świdnica. W 2024 roku kontynuowano prace polegające na przebudowie nawierzchni chodników będących w złym stanie technicznym. W ramach zadania wyremontowano 318 m² ciągu pieszego przy ul. Oskara Kolberga/ Michała Tokarzewskiego, 561 m² przy ul. Działkowej oraz 422 m² przy ul. Władysława Łokietka/Juliana Ursyna Niemcewicza. Łącznie przebudowano około 1 301,00 m² chodników.</p> <p>W 2024 roku powstało 30 miejsc do parkowania, w tym dwa dla osób niepełnosprawnych oraz energooszczędne oświetlenie uliczne przy ul. J. Słowackiego.</p> <p>Budowa trasy do jazdy terenowej w Parku Harcerskim. W ramach inwestycji wybudowano tor rowerowy typu singletrack, tor z przeszkodami terenowymi oraz ziemny pump track na terenie Parku Harcerskiego.</p>	<p>2 734 608,68</p>
<p>3.5</p>	<p>Polepszenie i usprawnienie rozwiązań komunikacyjnych miasta</p>	<p>2022 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przebudowa ul. Polna Droga w Świdnicy. Prace budowlane objęły wymianę konstrukcji jezdni oraz nawierzchni chodników, przebudowę kanalizacji deszczowej, oświetlenia i zatok postojowych wzdłuż jezdni. Wybudowano parking, drogę rowerową na całym odcinku ulicy tj. od ronda na skrzyżowaniu z ul. Wałbrzyską do wiaduktu w ciągu ul.</p>	<p>9 844 514,78</p>

		<p>Sprzymierzeńców oraz pieszą sygnalizację świetlną z czujnikiem pomiaru prędkości pojazdów zbliżających się do przejścia.</p> <p>Budowa wraz z rozbudową ul. gen. Władysława Sikorskiego w Świdnicy. Przebudowano jezdnie, chodniki, zatokę autobusową oraz oświetlenie uliczne na energooszczędne. Powstała asfaltowa dwukierunkowa droga rowerowa oraz wybudowano nowy parking dla 34 samochodów osobowych. Wydatki w kwocie 1.842.527,50 zł zostały sfinansowane ze środków budżetu Gminy Miasto Świdnica, wydatki w kwocie 737.477,48 zł zostały sfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.</p> <p>Przebudowa ul. Przechodniej w Świdnicy. W ramach przeprowadzonych robót drogowych wybudowano kanał deszczowy, kanał technologiczny oraz wymieniono nawierzchnię jezdni i chodników na odcinku od ul. Bohaterów Getta do ul. Mennickiej.</p>	
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Przebudowa al. Niepodległości (drogi wojewódzkiej nr 379) w Świdnicy – etapami. W ramach realizacji zadania została przebudowana nawierzchnia jezdni, wybudowano ciąg pieszo – rowerowy, chodniki, energooszczędne oświetlenie oraz nowe miejsca postojowe. Wykonano oznakowanie poziome i pionowe, nasadzenia zieleni oraz iluminację katedry. Zostało przebudowane przejście pomiędzy al. Niepodległości i ul. Garbarską. Na działce przylegającej bezpośrednio do drogi zamontowano ławki, kosze, stojaki rowerowe, stację Psi Pakiet oraz urządzono zieleń.</p> <p>Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Świdnica Sp. z o.o. w 2023 roku zrealizowała inwestycje na łączną kwotę 19 166 934,71 zł. Pieniądze te pozwoliły na rozbudowę istniejącej infrastruktury energetycznej w bazie MPK przy ul. Inżynierskiej (ładowarki i trafostacje). Wybudowano także nowe stacje ładowania autobusów przy ul. Kolejowej oraz ul. Emilii Plater. Koszt inwestycji to 5 366 990,00 zł. Miejski przewoźnik zakupił także 6 autobusów w pełni elektrycznych za 13 410 000 zł.</p>	<p>20 334 299,22</p>
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Rozbudowa wraz z przebudową ul. Kraszowickiej - etap IV. ramach zadania ulica uległa przebudowie na odcinku około kilometra od ul. Torowej do ul. Bystrzyckiej. Przebudowana została jezdnia, wybudowany został nowy kolektor deszczowy, powstał ciąg pieszo-rowerowy. Wybudowane zostało energooszczędne oświetlenie uliczne. W celu poprawy bezpieczeństwa przejścia dla pieszych zostały doświetlone. Przebudowie</p>	<p>56 668 874,43</p>

		<p>uległo skrzyżowanie z ul. Bystrzycką, powstało przejście i przejazd rowerowy. Obszar skrzyżowania został dodatkowo doświetlony. Miasto na wykonanie inwestycji pozyskało dofinansowanie w wysokości 3 757 974,83 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.</p> <p>Budowa z przebudową ul. Inżynierskiej w Świdnicy. Inwestycja polegała na przebudowie istniejącego w złym stanie technicznym odcinka drogi o długości 414 m oraz dobudowie nowego odcinka o długości 312 m. Istniejąca droga stanowi dojazd do bazy MPK. W ramach zadania nastąpiła wymiana konstrukcji jezdni na istniejącym odcinku drogi, przebudowa chodników, kanalizacji deszczowej i oświetlenia oraz budowa drogi rowerowej wraz z jej włączeniem do istniejącej drogi rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 328 (ul. Przemysłowa). Nowy odcinek ul. Inżynierskiej został wybudowany i włączony w rondo przy ul. Kliczkowskiej, wybudowana została kanalizacja deszczowa, oświetlenie, chodniki i droga rowerowa. Miasto pozyskało na realizację tego zadania dofinansowanie w kwocie 4 229 917,49 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.</p> <p>Przebudowa nawierzchni jezdni ul. Ignacego Prądzyńskiego w Świdnicy - etap II i III. W ramach zadania została wymieniona warstwa ścieralna jezdni na długości 3 kilometrów.</p> <p>W 2024 roku Miasto przeznaczyło:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30 012 000 zł na zakup 10 elektrycznych autobusów. Zakup został dofinansowany z programu Zielony Transport Publiczny w ramach środków przyznanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 80 %, pozostałe 20% to wkład miasta, • 4 206 600 zł na zakup elektrycznego autobusu przegubowego. Miasto otrzymało na ten cel dofinansowanie z programu Zielony Transport Publiczny w ramach środków przyznanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 80 %, pozostałe 20% to wkład miasta. <p>Wydział Transportu Urzędu Miejskiego w Świdnicy</p> <p>W 2024 r. wprowadzono zupełnie zmodernizowany rozkład jazdy rozbudowany o nowe połączenia i linie komunikacyjne dostosowane do potrzeb pasażerskich. W rozkładzie tym zachowano synergię kursów różnych linii miejskich i zamiejskich, dostosowano częstotliwości odpraw oraz wprowadzono nowy 100% bezemisyjny tabor.</p>	
3.6	<p>Optymalizacja zużycia wody przez mieszkańców</p>	<p>Świdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Świdnicy Spółka z o.o.</p> <p>Spółka prowadzi akcje edukacyjne w związku z m.in. oszczędzaniem wody takie jak:</p>	-

		<ul style="list-style-type: none"> • lekcje edukacyjne dla uczniów – przedstawiciele ŚPWik Świdnica Sp. z o.o. prowadzą zajęcia w szkołach podstawowych, wyjaśniając, jak działa system wodociągowy i kanalizacyjny, dlaczego warto pić kranówkę oraz czego nie wolno wrzucać do toalety. • kampania plakatowa - w szkołach i instytucjach publicznych pojawią się plakaty przypominające o zasadach odpowiedzialnego korzystania z toalet i promujące picie wody z kranu. • montaż poidełek – ŚPWik Świdnica Sp. z o.o. oferuje szkołom i instytucjom publicznym bezpłatny montaż pitników, zapewniając mieszkańcom łatwy dostęp do świeżej, zdrowej wody. <p>„Akademia H2O” to projekt MPWiK Wrocław dla najmłodszych uczniów klas szkół podstawowych. Oswaja dzieci z otaczającą ich przyrodą, wzmacnia edukację ekologiczną w szkołach oraz rozwija odpowiedzialność za środowisko. Osią programu jest 14 zajęć o tematyce związanej z wodą i ekologią. Podczas lekcji nauczyciele rozmawiali z dziećmi o wodzie w kosmosie, suszy, deszczu, oszczędzaniu wody, piciu kranówki czy zmianach klimatycznych. Każde dziecko i każdy nauczyciel uczestniczący w projekcie otrzymał pakiet materiałów edukacyjnych. Projekt realizowany był przez ŚPWIK we współpracy z Wydziałem Edukacji.</p>	
Cel 4. Wzmocnienie instytucjonalne i organizacyjne odporności Miasta Świdnica na zmiany klimatu i wynikające stąd zagrożenia			
Lp.	Grupa działań	Realizacja zadań w latach 2022-2024	Koszt (zł)
4.1	Weryfikacja i aktualizacja dokumentów strategicznych i sektorowych z uwzględnieniem problematyki zmian klimatycznych	2022 rok Gmina Miasto Świdnica Miasto zleciło sporządzenie dokumentu „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Świdnicy wraz z przeprowadzeniem procedury prezentacją podczas sesji Rady Miejskiej w Świdnicy, Strategia Rozwoju Miasta Świdnicy - opracowanie długofalowej wizji rozwoju Gminy Miasto Świdnica.	57 593,17
		2023 rok Gmina Miasto Świdnica W 2023 r. w ramach realizacji polityki ekologicznej gminy opracowano oraz przyjęto uchwałami Rady Miejskiej dwa dokumenty strategiczne gminy, tj. Plan Gospodarki	-

		Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Świdnica do 2030 r. przyjęty uchwałą nr LVII/586/23 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29.09.2023 r. oraz Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Świdnica na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030 przyjęty uchwałą nr LX/598/23 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 24 listopada 2023 r	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W 2024 roku nie opracowywano i nie aktualizowano dokumentów strategicznych i sektorowych z uwzględnieniem problematyki zmian klimatycznych.</p>	-
4.2	Opracowanie wytycznych planistycznych/urbanistycznych kształtowania przestrzeni publicznej z uwzględnieniem problematyki zmian klimatycznych	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W 2022 roku uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy – Kolonia południe, zatwierdzony uchwałą nr XLI/426/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 27 maja 2022 r.</p> <p>Uchwalono również miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy – ul. Fieldorfa i ul. Komorowskiego, zatwierdzony uchwałą nr XLVI/478/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 25 listopada 2022 r. Powstał też miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy – ul. Saperów, zatwierdzony uchwałą nr XLVII/498/22 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 23.12.2022 r.</p>	91 192,20
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W roku 2023 uchwalono miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy - ul. Towarowa – Składowa, zatwierdzony w dniu 26 maja 2023 r. uchwałą nr LIV/541/23 Rady Miejskiej w Świdnicy, opublikowany w Dz. U. Woj. Dol. Rok 2023, poz. 3616 z dnia 5.06. 2023 r.</p>	76 204,10
		<p>2024 rok</p>	-

		<p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W roku 2024 uchwalono zmianę w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy – ul. Pafalu, zatwierdzoną w dniu 27 września 2024 r. uchwałą nr V/46/24 Rady Miejskiej w Świdnicy, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 października 2024 r., poz. 5086.</p> <p>Zmiana planu objęła obszar w granicach określonych w uchwale Rady Miejskiej w Świdnicy nr LIV/540/23 z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Świdnicy – ul. Pafalu. Granice obszaru zmiany planu są zatem tożsame z granicami planu zmienianego.</p>	
4.3	Wsparcie służb ratowniczych i jednostek zarządzania kryzysowego do działań wynikających ze zmian klimatycznych	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Modernizacja wieży pożarowej polegająca na wymianie okiennic i drzwi w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdnicy</p> <p>Dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu operacyjno-rozpoznawczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdnicy</p> <p>Zakup nowego samochodu do przewozu osób do punktów szczepień przeciwko Covid-19, w tym osób niepełnosprawnych</p> <p>Zakup podnośnika do samochodu osobowego na potrzeby przewozu osób z niepełnosprawnością fizyczną, w tym do punktów szczepień przeciw COVID-19”</p>	345 230,50
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. W ramach zadania dokonano wpłaty dotację z budżetu miasta dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Świdnicy jako wkład własny do realizacji projektu w ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych. Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych”, w tym na zakup ubrań i butów specjalnych oraz wentylatora oddymiającego.</p>	2 148,70

4.4	Budowa systemu wsparcia doraźnego dla grup wrażliwych w sytuacji zagrożenia	Działanie realizowane razem z pkt 4.5.	-
4.5	Wzmocnienie systemowej opieki nad osobami z grup wrażliwych	<p>2022 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Gmina zobowiązana jest do uiszczania opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej osób niebędących w stanie samodzielnie ponosić pełnego kosztu pobytu z własnych dochodów i nieposiadających rodzin zobowiązanych do ponoszenia tej opłaty. Wysokość opłaty ponoszonej przez gminę stanowi różnicę pomiędzy sumą opłat wnoszonych przez mieszkańca domu i jego rodzinę, a średnim kosztem utrzymania w placówce. W 2022 roku gmina opłaciła pobyt w domach pomocy społecznej 115 mieszkańcom Świdnicy. Wykonanie w 2022 r. wynosiło 3.653.768,09 zł.</p> <p>Wydatki na dodatki mieszkaniowe, na dodatki energetyczne. W okresie od 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. wypłacono 3751 dodatków mieszkaniowych na podstawie wydanych 671 pozytywnych decyzji w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych oraz 497 dodatków energetycznych na podstawie 144 decyzji.</p>	4 366 231,99
		<p>2023 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Wydatki na dodatki mieszkaniowe, na dodatki energetyczne. W okresie od 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. wypłacono 4356 dodatków mieszkaniowych na podstawie wydanych 749 pozytywnych decyzji w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych w łącznej kwocie 976.032,07 zł.</p>	976 032,07
		<p>2024 rok Gmina Miasto Świdnica</p> <p>W związku z wystąpieniem stanu klęski żywiołowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy w 2024 roku przyjmował wnioski o udzielenie pomocy finansowej.</p> <p>Realizacja przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, zleconym gminom. Do Ośrodka pierwsze wnioski wpłynęły 18 września.</p>	-

		Według stanu na dzień 26 września br. złożono 13 wniosków na pomoc do 2 tysięcy złotych oraz 44 wnioski o pomoc do 8 tysięcy złotych.	
4.6	Wspieranie działań na rzecz restrukturyzacji rynku pracy	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Akcja promocyjna „Wspieram Lokalnie – Świdnica Przedsiębiorcom” dla przedsiębiorców, polegająca na umieszczeniu reklamy.</p> <p>Miasto w 2022 roku przystąpiło do projektu partnerskiego pn. „Aktywizacja zawodowa imigrantów od 30 roku życia, pozostających bez zatrudnienia na terenie województwa dolnośląskiego”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Liderem projektu jest Sudecka Izba Przemysłowo-Handlowa w Świdnicy, a partnerami: Gmina Miasto Świdnica, Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego oraz Fundacja Edukacja-Pro z Wrocławia. Celem głównym projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych lub biernych zawodowo - imigrantów od 30 roku życia, zamieszkujący na obszarze województwa dolnośląskiego, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie. Aktywizacja zawodowo-edukacyjna prowadzona będzie do 31.10.2023 roku. Oferowane wsparcie obejmuje m.in.: doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, kursy komputerowe i zawodowe, a także staże.</p>	-
		<p>2023 rok</p> <p>Marszałek Województwa Dolnośląskiego</p> <p>Dolnośląskie Śniadanie Biznesowe, które odbyło się w 2023 roku w Miejskim Centrum Wspierania Inicjatyw w Świdnicy. Formuła spotkań jest dla przedsiębiorców interesująca z uwagi na możliwość biznesowego networkingu, czyli budowania sieci kontaktów. Po części oficjalnej, uczestnicy spotkania mogli porozmawiać w kuluarach z ekspertami o zaprezentowanych ofertach.</p>	-

		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Organizacja prac dla osób bezrobotnych w ramach których porządkowane są tereny zielone na terenie miasta. W 2024 roku prace te objęły m.in. : Morwy na Osiedlu Młodych, czyli teren w okolicach ul. Sowińskiego; ul. Komunalna, boisko przy Zaułku Garnarczy; ul. Pileckiego; Park Harcerski, ul. Kosynierów; ul. Nadbrzeżna; ścieżkę rowerową przy ul. Westerplatte w stronę ul. Kraszowickiej; ul. Słowińska; ul. Komunardów; Park Strzelnica, ul. Jagiellońska; tereny zielone przy parkingu przy ul. Spółdzielczej; tereny przy Fleszy Nowomłyńskiej; „Hycel”; łącznik ul. Saperów z ul. Sienną; ul. Stęczyńskiego i ul. Zmorskiego; ul. Kliczkowska; ul. Karola Miarki przejście z ul. Łukasieńskiego</p>	-
Cel 5. Zwiększenie świadomości mieszkańców przyczyn i skutków zmian klimatu oraz koniecznych działań mitygacyjnych i adaptacyjnych			
Lp.	Grupa działań	Realizacja zadań w latach 2022-2024	Koszt (zł)
5.1	Opracowanie i wdrożenie/rozbudowa systemu monitoringu zagrożeń pogodowych i jakości powietrza na terenie miasta	<p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Gmina Miasto Świdnica w zakresie adaptacji do zmian klimatu tj. podniesienia efektywności energetycznej obiektów publicznych, podejmuję szereg działań wspierających świdniczan, m.in. dotacje na wymianę źródeł ogrzewania, czy projekty edukacyjne. Na wspólny użytek wdrożono także narzędzia informatyczne wspierające podejmowane działania w zakresie inwestycji w OZE. Mapa potencjału solarnego dla miasta wykonana została przez firmę SolarMap Sp. z o.o. , w ramach grantu uzyskanego w konkursie organizowanym przez Polski Fundusz Rozwoju w projekcie Giełda Miejskich Technologii. Miasto pozyskało na ten cel kwotę 50 000 zł, która całkowicie pokryła koszty wdrożonego rozwiązania. Pomysł został zainicjowany w ramach prac Klastra Świdnicka Energia Odnawialna, którego członkiem jest Świdnica.</p> <p>Mapa potencjału solarnego pozwala sprawdzić jaka ilość energii słonecznej jest dostarczana do nieruchomości w okresie całego roku. Narzędzie daje możliwość samodzielnej weryfikacji przydatności nieruchomości pod względem montażu instalacji fotowoltaicznych lub solarnych. Mapa uwzględnia czynniki wpływające na potencjalne zmniejszenie produktywności instalacji fotowoltaicznej, takie jak: kierunek i kąt nachylenia połaci dachu, rzeźba terenu oraz sąsiadujące budynki i drzewa. Narzędzie umożliwia precyzyjnie określenie, która połać dachu jest optymalna pod względem budowy instalacji fotowoltaicznej lub solarnej. Korzystanie z tego narzędzia pozwala na</p>	50 000

		<p>zwiększenie uzysków z instalacji, dzięki montażowi jej w miejscu o najwyższym potencjale.</p> <p>Mapa potencjału solarnego (https://portal.solarmap.pl/mswidnica/).</p> <p>Wdrożenie zostało przeprowadzone w ramach projektu Giełda Miejskich Technologii, realizowanego przez Polski Fundusz Rozwoju.</p> <p>W ramach realizacji „Rozwój cyfrowych usług publicznych w Gminie Miasto Świdnica” wdrożona została aplikacja mobilna z katalogiem e-usług publicznych dla mieszkańców - mMieszkaniec.</p> <p>Regionalny System Ostrzegania (RSO) to darmowa, powszechna usługa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów umożliwiająca powiadamianie obywateli o zagrożeniach. W RSO umieszczane są różnego rodzaju komunikaty, w tym ostrzeżenia meteorologiczne oraz hydrologiczne. W systemie generowane są też inne ostrzeżenia odwołujące się do miejscowych zagrożeń. Ponadto, w RSO dostępne są poradniki dotyczące m.in. tego jak udzielić pierwszej pomocy lub jak zachować się podczas burzy, powodzi czy ataku terrorystycznego. Komunikaty i ostrzeżenia zamieszczane w RSO generuje Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – w zależności od zasięgu zagrożenia.</p>	
5.2	<p>Kampania informacyjno-edukacyjna promujące dobre praktyki w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyn i skutków zmian klimatu, • działań adaptacyjnych do zmian klimatu, w tym dotyczących zwiększenia retencji w lokalnych zlewniach 	<p>2022 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Prowadzenie punktu konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze” oraz 3 spotkania dla mieszkańców zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania na wymianę ogrzewania, mikroinstalację fotowoltaiczną, a także inne działania termomodernizacyjne.</p> <p>Europejski Tydzień Mobilności (realizacja w latach 2022-2024), w tym działania polegające na: wystawieniu prac plastycznych wykonanych przez uczniów świdnickich szkół podstawowych - „Ekologiczne formy transportu oczami dziecka”, organizacja rajdu rowerowego, stanowisko edukacji ekologicznej „Czysta Świdnica” oraz stanowisko ŚPWik promujące świdnicką kranówkę.</p>	-
		<p>2023 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p>	-

		<p>Prowadzenie punktu konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze” oraz 2 spotkania dla mieszkańców zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania na wymianę ogrzewania, mikroinstalację fotowoltaiczną, a także inne działania termomodernizacyjne.</p> <p>Rada Miejska wyraziła zgodę na utworzenie przez miasto Świdnica wspólnie z: powiatem świdnickim, Gminą Wiejską Świdnica oraz gminami: Strzegom, Świebodzice, Żarów, Jaworzyna Śląska, Dobromierz, Marcinowice - Stowarzyszenia Energetyki Obywatelskiej Ziemi Świdnickiej. Ważnym elementem działań stowarzyszenia będzie pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na projekty z zakresu szeroko pojętej edukacji ekologicznej oraz na prowadzenie kampanii społecznych w zakresie planowanych inwestycji OZE na terenie gmin powiatu świdnickiego.</p> <p>Miejski piknik ekologiczny „Posadź drzewo z Czystą Świdnicą” odbył się na terenie zielonym przy ulicy Ks. Dionizego Barana tuż przy parafii Ducha Świętego w Świdnicy. Miasto Świdnica, które było organizatorem wydarzenia przygotowało ponad 160 sadzonek drzew do posadzenia wzdłuż ulicy. Sadzonki zostały przekazane w ramach udziału w programie Polska Stolica Recyklingu od Fundacji Odzyskaj Środowisko i Elektryczne Śmieci.</p> <p>Świdnickie Forum Energetyki Obywatelskiej, organizowane przez Stowarzyszenie Energetyki Obywatelskiej Ziemi Świdnickiej, Klaster Świdnicka Energia Odnawialna, Miasto Świdnica i Powiat Świdnicki. Celem organizatorów wydarzenia było stworzenie otwartego i inspirującego forum, które umożliwi współpracę i dialog między różnymi grupami społecznymi oraz ułatwi identyfikację wspólnych celów i rozwiązań. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego, Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Rektora Politechniki Wrocławskiej.</p>	
		<p>2024 rok</p> <p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Prowadzenie punktu konsultacyjnego Programu „Czyste Powietrze” oraz 1 spotkanie dla mieszkańców zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania na wymianę ogrzewania, mikroinstalację fotowoltaiczną, a także inne działania termomodernizacyjne.</p> <p>ŚPWik Sp. z o.o.</p> <p>Spółka kontynuowała promocję picia wody wodociągowej jako sposobu ograniczenia zaśmiecania środowiska plastikiem oraz taniego sposobu na zapewnienie sobie przez konsumentów niezbędnych do zdrowego życia składników. Stoisko promocyjno-edukacyjne działało podczas następujących imprez: Rajd Rowerowy z okazji</p>	-

		Europejskiego Tygodnia Mobilności, Targi Zdrowie Ma Smak, Ekopiknik Świętojański, Dzień godności Osoby z Niepełnosprawnością, Dni Świdnicy, Marconi Duathlon, Posadź drzewo z Czystą Świdnicą, Światowy Dzień Wody (dodatkowo projekcja filmu i prelekcja dla szkół średnich), VI Bieg Noworoczny ZUP Badura.	
5.3	Działania edukacyjne dotyczące dostępu do informacji w zakresie ochrony środowiska i uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska	<p>Gmina Miasto Świdnica</p> <p>Informacja o prowadzonych postępowaniach w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć przy udziale społeczeństwa umieszczana była na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Świdnicy przez Biuro Ochrony Środowiska.</p>	-

W ramach celu 1 realizowano działania, których zadaniem była poprawa struktury bilansu wodnego oraz ograniczenie negatywnych skutków pojawienia się deszczy ulewnych i nawalnych, w tym m.in. utrzymanie wałów przeciwpowodziowych i międzywala na odcinku rzeki Bystrzycy polegające na usuwaniu samosiewów drzew i krzewów oraz wykaszanie traw i chwastów oraz utrzymanie potoku Witoszowskiego oraz zbiornika Witoszówka w obrębie Parku Centralnego.

Druga grupa działań koncentruje się na infrastrukturze, która ma zapewnić sprawność oczyszczania ścieków komunalnych i ograniczenia ryzyka wprowadzania do odbiorników nieoczyszczonych. Są one konieczne ze względu na funkcjonującą na terenie miasta kanalizację ogólnospławną. Działania te obejmowały budowę oraz rozdział kanalizacji ogólnospławnej. Działania te pozwolą na ograniczenie ilości ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię oraz przetrzymywanie ścieków komunalnych w sytuacji deszczów nawalnych, a tym samym ograniczenie ryzyka wprowadzania do odbiorników ścieków nieoczyszczonych. Ma to znaczenie dla jakości wód powierzchniowych, wód podziemnych a tym samym ograniczy negatywne oddziaływane na ludzi, zwierzęta i rośliny.

W ramach celu 2 realizowano działania, które koncentrują się na utrzymaniu istniejących i tworzeniu nowych elementów zielonej infrastruktury i których głównym zadaniem było łagodzenie stresora termicznego, w szczególności związanego z wysokimi temperaturami i suszą. Istotną w tym rolę będą odgrywały parki, skwery w przestrzeni publicznej i podwórkach, zieleń przyuliczna. Nowe elementy zielono - niebieskiej infrastruktury powstały na terenie Parku Młodzieżowego, basenu letniego w Świdnicy, podwórek i skwerów na terenie miasta Świdnica.

Pasy zieleni przy drogach pełnią nie tylko funkcje estetyczne, ale również związane z ochroną środowiska (ochrona przed hałasem, zanieczyszczeniami), a także stanowią ochronę przed zawiewaniem i zaśnieżaniem dróg. Program zielonej rewitalizacji podwórek i przedpodwórek poprawił standard życia oraz warunki wypoczynku mieszkańców domów wielorodzinnych, w szczególności w kwartałach zabudowy mieszkaniowej w strefie śródmiejskiej (ul. 1 Maja, ul. Grodzka).

W ramach celu 3 realizowano działania, których głównym zadaniem było ograniczenie negatywnego oddziaływania na klimat sektora energetycznego poprzez rozwój alternatywnych, w stosunku do węglowych, źródeł energii, w tym odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie zużycia energii dzięki poprawie parametrów energetycznych budynków i wdrożenie systemów zarządzania energią. Do działań należy zaliczyć realizację Programu „Czyste Powietrze”, „Ciepłe Mieszkanie”, programu wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej, termomodernizacji Wspólnot Mieszkaniowych oraz zabytków. Nie można pominąć zadań związanych z wymianą oświetlenia ulicznego, które przynoszą również wymierne skutki dla ochrony klimatu.

W drugiej grupie zadań realizowane działania, ukierunkowane na zmniejszenie energochłonności sektora transportu poprzez poprawę jakości infrastruktury drogowej oraz zrównoważonych form transportu. Działania te generują korzyści wynikające ze zmniejszenia spalania paliw jak i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, poprawa jakości powietrza - zmniejszenie ryzyko chorób wynikających ze złej jakości powietrza, oraz dodatkowe, takie jak:

- zmniejszenie natężenie ruchu samochodami osobowymi, dostawczymi i ciężarowymi,
- zwiększenie płynności ruchu,
- oszczędności czasu podróży,
- zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów,
- zmniejszenie hałasu,
- zmniejszenie liczby kolizji i wypadków z udziałem ludzi i wynikających stąd kosztów i strat materialnych,
- promowanie aktywnego trybu życia i wynikające stąd korzyści zdrowotne.

W ramach celu 4 realizowano działania, których wspólnym mianownikiem jest wzmocnienie instytucjonalne i organizacyjne odporności Miasta na zagrożenia pojawiające się w związku ze zmianami klimatycznymi.

Działania w ramach celu 4 zapewniają spójności celów i kierunków działań w dokumentach strategicznych (Strategia, PGN, MPZP), promowanie dobrych praktyk planistycznych i kreowanie zrównoważonej mobilności uwzględniających aktualną diagnozę i prognozy zmian klimatycznych. W ten sposób decyzje operacyjne podejmowane na podstawie tych dokumentów stają spójne i korzystne dla środowiska przyrodniczego, mieszkańców miasta i jego infrastruktury.

Wsparcie służb ratowniczych i jednostek zarządzania kryzysowego do działań wynikających ze zmian klimatycznych miało na celu podwyższenie sprawności i skuteczności funkcjonowania tych służb i jednostek. W ten sposób ograniczono przyszłe straty materialne oraz straty związane utratą zdrowia lub życia ludzkiego.

W ramach celu 5 realizowano działania, które tworzą system monitoringu i powiadamiania o zagrożeniach pogodowych (RSO), jakości powietrza (Aplikacja mobilna „Jakość powietrza w Polsce”, mapa potencjału solarnego).

Systemy te pozwolą mieszkańcom oraz właściwym służbom podejmować adekwatne do sytuacji działania, które ograniczą przyszłe straty materialne oraz straty związane utratą zdrowia lub życia ludzkiego.

Skutecznie przeprowadzona kampania informacyjno-edukacyjna ma celu dostarczenie mieszkańcom rzetelnej wiedzy o przyczynach zmian klimatycznych i ich skutkach nie tylko o zasięgu lokalnym, ale i globalnym.

Działania w zakresie praw do informacji o środowisku i udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska realizowane są za pośrednictwem BIP Gminy Miasta Świdnica.

Tabela 2 Koszty realizacji celów wraz ze źródłem finansowania MPA

Cel 1. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska pluwialne: powodzie, podtopienia związane z gwałtownymi i intensywnymi opadami i burzami. Zwiększenie zdolności retencyjnej Miasta Świdnica				
Źródło finansowania	2022	2023	2024	razem
budżet Miasta	273 450,08 zł	487 016,34 zł	65 000,00 zł	825 466,42 zł
inne	75 000,00 zł	97 500,00 zł	107 100,00 zł	279 600,00 zł
Cel 2. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska termiczne: długotrwałe okresy bezopadowe (susze), dni upalne, dni gorące. Zwiększenie komfortu cieplnego mieszkańców				
Rok	2022	2023	2024	razem
budżet Miasta	21 476 898,28 zł	10 778 949,00 zł	11 958 793,08 zł	44 214 640,36 zł
inne	1 231 513,00 zł	3 940 520,00 zł	254 797,00 zł	5 426 830,00 zł
Cel 3. Zmniejszenie negatywnej presji na klimat i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez inne działania infrastrukturalne. Przeciwdziałanie zagrożeniom				
Rok	2022	2023	2024	razem
budżet Miasta	13 674 633,29 zł	24 906 527,80 zł	23 860 916,07 zł	62 442 077,16 zł
inne	2 146 884,97 zł	394 973,83 zł	47 554 568,85 zł	50 096 427,65 zł

Cel 4. Wzmocnienie instytucjonalne i organizacyjne odporności Miasta Świdnica na zmiany klimatu i wynikające stąd zagrożenia				
Rok	2022	2023	2024	razem
budżet Miasta	4 869 247,86 zł	1 054 384,87 zł	0,00 zł	5 923 632,73 zł
inne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Cel 5. Zwiększenie świadomości mieszkańców przyczyn i skutków zmian klimatu oraz koniecznych działań mitygujących i adaptacyjnych				
Rok	2022	2023	2024	razem
budżet Miasta	koszty administracyjne	koszty administracyjne	50 000,00 zł	50 000,00 zł
inne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Łącznie w latach 2022-2024 na działania związane z realizacją MPA wydatkowano 169 258 647,32 zł, z tego 113 455 816,67 zł pochodziło z budżetu Miasta. Najwięcej środków finansowych wymagały realizacji celu nr 3 (112 538 504,81) oraz celu nr 2 (49 641 470,36 zł). Źródłem finansowania był budżet Gminy Miasto Świdnica oraz źródła zewnętrzne tj. NFOŚiGW, WFOŚiGW, Województwa Dolnośląskiego, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020, Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych RFIL (fundusz COVID-19).

3. Wskaźniki realizacji MPA w latach 2022-2024

Monitoring Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica odbywa się z wykorzystaniem następujących grup wskaźników:

- wskaźników kontekstowych przedstawiających długookresowy wynik realizacji MPA w obszarze poszczególnych celów strategicznych i odzwierciedlają istotne aspekty sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Miasto Świdnica,
- wskaźników rezultatu informują o bezpośrednim wpływie zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno-ekonomiczne projektu,
- wskaźników produktu - informują o bezpośrednim, materialnym efekcie realizacji przedsięwzięcia.

Propozycje wskaźników oceniających osiągnięcie celu nadrzędnego i celów strategicznych przedstawiono w poniższej tabeli. Wartości bazowe wskaźników zostały określone dla 2022 roku.

Tabela 3 Wskaźniki osiągnięcia celu nadrzędnego i celów strategicznych MPA

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2022 rok	Wartość na koniec 2024 roku	Trend zmian
Cel nadrzędny: Zapewnienie każdemu mieszkańcowi Miasta komfortu życia i bezpieczeństwa poprzez znajdowanie rozwiązań zapewniających poszanowanie środowiska, postęp społeczny i wzrost gospodarczy w warunkach zmieniającego się klimatu					
1	Jakość życia (ocena komfortu i bezpieczeństwa życia w mieście przez mieszkańców)	%	ocena komfortu i bezpieczeństwa życia w mieście przez mieszkańców ciągu ostatnich 3 lat:		-
			a) bardzo się pogorszyły 11.0%		
			b) trochę się pogorszyły 17.9%		
			c) pozostały bez zmian 21.4%		
			d) nie wiem/trudno powiedzieć 10.4%		
			e) trochę się poprawiły 27.7%		
			f) bardzo się poprawiły 11.6%		

2	Poziom świadomości klimatycznej (wiedza mieszkańców na temat zmian klimatu adaptacji do skutków tych zmian)	%	<p><u>główne przyczyny zmian klimatu wg mieszkańców:</u></p> <p>g) naturalne procesy, 42.2% h) działalność człowieka, 69.4% i) inne 11,6%.</p> <p><u>skutki zmian klimatu zdaniem mieszkańców:</u></p> <p>a) podnoszenie się poziomu morza, 30.6% b) ekstremalne zjawiska pogodowe, 78.6% c) susze, pożary, powodzie, 72.8% d) brak dostępu do wody pitnej, 40.5% e) brak dostępu do żywności, 26.6% f) inne 12.7%</p>	-
---	---	---	---	---

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa 2022 rok	Wartość na koniec 2024 roku	Trend zmian
Cel 1. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska pluwalne: powodzie, podtopienia związane z gwałtownymi i intensywnymi opadami i burzami. Zwiększenie zdolności retencyjnej Miasta Świdnica					
1	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących istniejących cieków i zbiorników wodnych (narastająco)	liczba	0	5	wzrost
2	Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych przetrzymujących wody opadowe	liczba	2	2	bez zmian
3	Długość wybudowanej/przebudowanej deszczowej kanalizacji (narastająco)	km	0	6,5	wzrost
4	Długość rozdzielonej kanalizacji ogólnospławnej (narastająco)	km	0	2,6	wzrost
5	Długość wybudowanej/przebudowanej kanalizacji sanitarnej (narastająco)	km	0	6,3	wzrost
6	Liczba rozwiązań wykorzystujących recykling wody deszczowej i wody szarej w obiektach publicznych	liczba	0	0	bez zmian
7	Liczba zgłoszeń dotyczących podtopień (narastająco)	liczba	0	88	wzrost
Cel 2. Podniesienie odporności Miasta Świdnica na zjawiska termiczne: długotrwałe okresy bezopadowe (susze), dni upalne, dni gorące. Zwiększenie komfortu cieplnego mieszkańców					
1	Liczba terenów zieleni poddanych rewitalizacji (narastająco)	liczba	0	5	wzrost
2	Liczba inwestycji w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury oraz poprawiającej komfort termiczny (narastająco)	liczba	0	7	wzrost
3	Liczba zrealizowanych zadań w ramach programu „Zielone podwórka” (narastająco)	liczba	0	4	wzrost
4	Liczba obiektów: szkół, przedszkoli, żłobków, obiektów opieki społecznej redukujące stres termiczny wyposażonych w urządzenia (np. rolety zewnętrzne, klimatyzatory, wentylatory sufitowe) oraz poddanych termomodernizacji (narastająco)	liczba	0	8	wzrost
5	Liczba placów zabaw oraz terenów rekreacyjnych wyposażonych w urządzenia zacieniające (narastająco)	liczba	0	4	wzrost
6	Powierzchnia nowych/przebudowanych terenów zieleni (narastająco)	ha	0	0,795	wzrost

Cel 3. Zmniejszenie negatywnej presji na klimat i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez inne działania infrastrukturalne. Przeciwdziałanie zagrożeniom					
1	Długość wybudowanych/przebudowanych linii elektroenergetycznych (narastająco)	km	0	25,38	wzrost
2	Zainstalowana moc wytwórcza odnawialnego źródła energii	MW	6,42	9,214	wzrost
3	Liczba wymienionych oprav na energooszczędne (narastająco)	liczba	0	2345	wzrost
4	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (narastająco)	liczba	0	8	wzrost
5	Liczba budynków mieszkalnych wielorodzinnych poddanych termomodernizacji (narastająco)	liczba	0	32	wzrost
6	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych (narastająco)	liczba	0	599	wzrost
7	Długość wybudowanych/przebudowanych dróg (narastająco)	km	0	9,0	wzrost
8	Liczba zakupionego taboru komunikacji wykorzystującego miejskiej paliwa alternatywne (elektryczne hybrydowe)	liczba	0	8	wzrost
9	Liczba zakupionych pojazdów elektrycznych: a) samochodów osobowych b) rowerów elektrycznych ¹	liczba	0	0	bez zmian
10	Długość wybudowanych/przebudowanych dróg rowerowych	km	0	14,4	wzrost
11	Liczba zamontowanych urządzeń do pomiaru zużycia wody	szt.	ok. 4700	ok. 5000	wzrost
12	Długość wybudowanych/przebudowanych wodociągów (narastająco)	km	0	6,5	wzrost
13	Udział autobusów wykorzystujących napędy paliwa alternatywne (elektryczne i hybrydowe) w liczbie wszystkich autobusów komunikacji miejskiej	%	20	30	wzrost
14	Liczba wdrożonych systemów do zarządzania zużyciem wody	szt.	0	0	bez zmian
15	Ilość wytworzonej energii ze źródeł odnawialnych	MWh	0	11 985	wzrost
16	Ilość zaoszczędzonej energii	MWh	0	4367	wzrost
17	Liczby dni w roku z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów emisji gazów i pyłów	liczba	19	12	spadek
Cel 4. Wzmocnienie instytucjonalne i organizacyjne odporności Miasta Świdnica na zmiany klimatu i wynikające stąd zagrożenia					
1	Liczba aktualizowanych dokumentów strategicznych uwzględniających problematykę zmian klimatu (narastająco)	liczba	0	3	wzrost
2	Liczba zakupionego sprzętu do działań ratunkowych	liczba	0	9	wzrost
3	Powierzchnia terenów objętych MPZP, w którym przedmiotem ustaleń była zielono-niebieska infrastruktura	km ²	ok. 1	ok. 2,5	wzrost
4	Powierzchnia terenów miejskiej zieleni objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	km ²	1,03	1,07	wzrost

¹ Aktualnie na terenie miasta istnieje system wynajmu elektrycznych hulajnóg

5	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne	liczba	0	2	wzrost
6	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby	brak danych	brak danych	bez zmian
7	Liczba interwencji Straży Pożarnej z przyczyn klimatycznych (intensywne opady, silny wiatr, przybór wód, wyładowania atmosferyczne) (w danym roku)	liczba	113	155	wzrost
Cel 5. Zwiększenie świadomości mieszkańców przyczyn i skutków zmian klimatu oraz koniecznych działań mitygujących i adaptacyjnych					
1	Liczba stanowisk do monitorowania zjawisk pogodowych jakości powietrza	liczba	1	1	bez zmian
2	Liczba przeprowadzonych szkoleń, kampanii edukacyjnych, konkursów, akcji promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie zmian klimatu	liczba	0	18	wzrost
3	Liczba uczestników działań edukacyjno-informacyjnych	osoby	brak danych	brak danych	bez zmian
4	Liczba osób korzystających z dostępu do systemu monitoringu zagrożeń pogodowych i jakości powietrza	osoby	wszyscy mieszkańcy Świdnicy	wszyscy mieszkańcy Świdnicy	bez zmian

4. Podsumowanie i wnioski

Niniejszy dokument stanowi pierwszy Raport z realizacji Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica do 2030, zawiera podstawowe informacje o przygotowanych, realizowanych i przeprowadzonych działaniach adaptacyjnych w okresie sprawozdawczym 2022-2024.

Miejski Plan Adaptacji do zmian Klimatu dla Gminy Miasto Świdnica jest dokumentem strategicznym, objętym systemem monitoringu, który dostarcza informacji o stopniu realizacji założonych celów, a także do podejmowania decyzji dotyczących aktualizacji tych celów oraz zaplanowanych działań adaptacyjnych.

W celu przeprowadzenia działań ewaluacyjnych określono wskaźniki realizacji celów Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miasto Świdnica do 2030. Jako wartości bazowe przyjęto dane z początku 2022 r., natomiast okres sprawozdawczy obejmują lata 2022-2024. Końcowa ewaluacja wskaźników przyjętych do oceny osiągnięcia celów MPA wraz z przedstawieniem wniosków, zostanie przeprowadzona zgodnie z horyzontem czasowym określonym w MPA.

Stopień realizacji celu strategicznego przeprowadzono w oparciu o badanie ankietowe wśród mieszkańców Świdnicy. Na ich podstawie można stwierdzić, że pomimo pojawiających się trudności rośnie świadomość znaczenia zmiany klimatu oraz działań adaptacyjnych zarówno w jednostkach samorządowych, jak również wśród mieszkańców. Wynika to w dużej mierze z faktu, że skutki zmiany klimatu stają się dla Miasta Świdnica coraz bardziej odczuwalne. Aż 70% mieszkańców Świdnicy jako główne przyczyny zmian klimatu wskazują działalność człowieka, a skutkami zmian klimatycznych najczęściej wskazywano ekstremalne zjawiska pogodowe, tj. susze, pożary i powodzie. Mieszkańcy wskazywali najczęściej na następujące działania jakie powinno podjąć Miasto Gmina Świdnica, w celu kontynuowania poprawy odporności miasta na ekstremalne zjawiska klimatyczne, w tym:

- uaktualnienie i udoskonalenie planów działania na wypadek klęsk żywiołowych,
- wstrzymanie wycinki drzew i zakrzewień,

- ograniczenie betonowanie miasta, unikania kamiennych rozwiązań, które podnoszą temperaturę w mieście (szczególnie w centrum). Stosować płyty ażurowe na placach i parkingach zamiast granitu i asfaltu, pozwolić naturalnie rosnąć trawie,
- zwiększenie lub w całości pokrycie kosztów wymiany piecy węglowych, dofinansowanie dla wspólnot które zamontują na dachach panele słoneczne i panele do podgrzewania wody,
- utrzymanie cieków wodnych oraz zbiorników retencyjnych,
- kampanie informacyjne i edukacyjne.

W przypadku miasta Świdnicy za przykład może posłużyć nasilenie się problemu deficytu opadów i związanego z tym niedoboru wody, co przekłada się na kondycję roślin w przestrzeni miejskiej. Zestawiając to z mniejszą ilością pokrywy śnieżnej w okresie zimowym oraz zmianą częstotliwości opadów deszczu (rzadsze, często intensywne) problemem będzie deficyt wody w glebie.

Przeanalizowano w sumie stan wdrożenia 24 działań w ramach 5 celów strategicznych, które podzielono na trzy grupy:

- Edukacyjne i informacyjne - propagowanie wiedzy o zmianach klimatu i dobrych praktykach służących adaptacji do określonej grupy docelowej
- Organizacyjne - zmiany w funkcjonowaniu miasta w zakresie zarządzania: instytucjami, przestrzenią i służb odpowiedzialnych za funkcjonowanie różnych elementów miasta, a także zachowań mieszkańców,
- Techniczne - działania o charakterze inwestycyjnym, polegające na realizowaniu działań o charakterze adaptacyjnym w zakresie infrastruktury miasta.

W odniesieniu do realizacji działań do poszczególnych celów strategicznych MPA dostrzegalna jest przewaga inwestycji przypisanych do działań technicznych (działania inwestycyjne). Ilość i charakter inwestycji z tego zakresu przekłada się automatycznie na koszty, które są największe spośród wszystkich 3 typów działań wyszczególnionych w MPA.

Łącznie w latach 2022-2024 na działania związane z realizacją MPA wydatkowano 169 258 647,32 zł, z tego 113 455 816,67 zł pochodziło z budżetu Miasta. Najwięcej środków finansowych wymagały realizacje celu nr 3 (112 538 504,81) oraz celu nr 2 (49 641 470,36 zł). Źródłem finansowania był budżet Gminy Miasta Świdnica oraz źródła zewnętrzne tj. NFOŚiGW, WFOŚiGW, Województwa Dolnośląskiego, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020, Rządowego Funduszu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych RFIL (fundusz COVID-19).